

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ СОЦІАЛЬНОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “31” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича практика в закладах соціального обслуговування
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Практична підготовка
Курс/семестр	3 / 6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Тривалість – 2 тижні Самостійна робота – 90 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис виробничої практики в закладах соціального обслуговування

Мета: Мета виробничої практики – ознайомити студентів з сучасними закладами соціального обслуговування та їхньою діяльністю, безпосередня участь практикантів у роботі цих закладів, надання практичної соціальної допомоги клієнтам, які її потребують.

Завдання:

- набуття студентами як помічниками штатних співробітників закладів соціального обслуговування практичних навичок соціальної роботи;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- навчання плануванню та організації робочого часу;
- формування та вдосконалення навичок ведення професійних записів;
- застосування на практиці знань, здобутих у процесі теоретичного навчання, і умінь самостійно приймати рішення;
- самовиховання майбутнього соціального працівника.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК-4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК-6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

СК-9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

СК-15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

СК-18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

СК-20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

Програмні результати навчання

РН-4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН-6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

РН-10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

РН-11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН-14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

PH-16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

PH-19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

PH-22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

3. Структура виробничої практики в закладах соціального обслуговування

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	<i>Підготовчий етап</i> практики передбачає: участь у настановчій конференції; ознайомлення з метою та завданнями, основними вимогами до організації практики в закладах соціального обслуговування; консультування з керівниками практики.	Знати і розуміти мету, завдання, зміст, форми та вимоги виробничої практики в закладах соціального обслуговування.	Ознайомитися з вимогами, метою, завданнями та змістом практики в закладах соціального обслуговування.
2.	Проведення інструктажу про порядок проходження практики, з техніки безпеки і охорони праці. Надання студентам-практикантам супровідних документів практики. Ознайомлення студентів з робочою програмою практики.	Вміти планувати власну діяльність; ефективно використовувати робочий час на базі практики; вдосконалення навичок ведення професійних записів.	Ознайомитись з робочою програмою практики в закладах соціального обслуговування та з технікою безпеки під час проходження практики.
3.	<i>Основний етап</i> практики передбачає: ознайомлення з організаційною структурою, змістом, формами й методами діяльності бази практики;	Ознайомлення з організаційною структурою, змістом, формами й методами діяльності бази практики; аналіз законодавчо-правових актів, нормативних	Ознайомитися з базою практики, керівниками-методистами закладів соціального обслуговування та виконання завдань. Участь у виконанні

	<p>законодавчо-правовими актами, нормативними документами, що регулюють їхню діяльність; контингентом клієнтів; особливостями співпраці зі службами-партнерами; змістом, основними напрямками діяльності, професійними обов'язками соціального працівника.</p>	<p>документів, що регулюють діяльність закладів; вивчення контингенту клієнтів, особливостями співпраці зі службами-партнерами і баз практики; спостереження за діяльністю фахівців закладів; аналіз специфіки діяльності закладів бази; інші види діяльності з ініціативи керівника практики, студента.</p>	<p>загальнодержавних та інших соціальних програм шляхом проведення соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю, зокрема забезпечення соціального обслуговування, соціального супроводу, соціальної профілактики і реабілітації, соціальної та психологічної адаптації; участь у роботі спеціалізованих формувань; залучення громадськості для співпраці з закладами соціального обслуговування.</p>
4.	<p>Складання індивідуального плану роботи на період практики; ведення щоденника практики в закладах соціального обслуговування; самостійна робота; виконання індивідуального завдання.</p>	<p>Допомагати закладам соціального обслуговування у наданні психологічних, соціально-педагогічних, соціально-медичних, соціально-економічних, інформаційних і юридичних послуг сім'ям, дітям та молоді. Виконання поточних фахових завдань у межах професійних обов'язків студента-практиканта у відповідності з існуючою на базі практики системою</p>	<p>Планування власної діяльності на час проходження практики, визначення графіку роботи. Налагодження первинного контакту з клієнтами. Визначення вразливих груп. Визначення потенційних отримувачів соціальних послуг. Підбір методик для комплексної діагностики стану вразливості клієнта та необхідних в подальшому соціально-педагогічних дій. Підготовка</p>

		<p>соціально-психологічного забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> -виконання індивідуальних завдань керівників практики та адміністрації закладу; -присутність на заходах відповідно до індивідуального плану практики та їх аналіз; -залучення до здійснення організаторської діяльності згідно плану бази практики; -залучення до здійснення діагностики особливостей психічного розвитку клієнта згідно плану бази практики; -залучення до здійснення просвіти і консультування різних категорій осіб отримувачів соціальних послуг згідно плану бази практики; -залучення до здійснення діяльності з охорони здоров'я і безпеки життєдіяльності згідно плану бази практики; -залучення до здійснення реабілітаційної діяльності з отримувачами соціальних послуг 	<p>методичного матеріалу для проведення консультативних, корекційних, розвивальних, просвітницьких заходів.</p>
--	--	--	---

		згідно плану бази практик;	
5.	Вивчення технологій соціальної роботи, які застосовуються на базі практики у роботі з різними категоріями отримувачів соціальних послуг. Планування заходів, в яких буде здійснюватися виконання завдань практики. Підбір і вивчення методичних матеріалів по плануванню заходів	Ознайомлення з контингентом клієнтури, що обслуговується базою практики. Ознайомлення з формами та методами роботи закладу соціального обслуговування. Ознайомлення з посадовими обов'язками штатних працівників закладу соціального обслуговування	Обговорення проведення роботи з керівником практики від кафедри. Проведення консультативних/ корекційних/ розвивальних/ просвітницьких заходів. Участь у семінарах, засіданнях, які проходять на базі практики. Підбір матеріалів для проекту соціальної програми з урахуванням специфіки бази практики. Оформлення документації.
6.	<i>Заключний етап</i> передбачає оформлення звітної документації, підготовка презентації про проходження практики та її захист. Ведення щоденника практики	Знати вимоги до підготовки звітної документації практики. Вміти правильно оформляти щоденник практики, звіт; презентувати результати практики на підсумковій конференції.	Оформлення звітної документації, підготовка до захисту практики. Оформлення методичних матеріалів, протоколів дослідження з інтерпретацією результатів, формування папки зі звітними документами по практиці.
7.	Захист виробничої практики в закладах соціального обслуговування.	Аналіз і оцінка результатів власної діяльності.	Захист матеріалів практики, презентація. Отримання відгука від керівника бази практики

4. Система оцінювання виробничої практики в закладах соціального обслуговування

Накопичування балів під час проходження практики	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Відвідування бази практики та виконання завдань	10
Оформлення звітної документації (індивідуальне завдання)	20/20
Захист практики на підсумковій конференції	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні		Разом
	1	2	
Відвідування бази практики та виконання завдань	5	5	10
Оформлення звітної документації.	20	20	40
Захист практики на звітній конференції		50	50
Всього за тиждень	15	85	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України 8 квітня 1993 року № 93 змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти №351 (0351281 20.12.94). Інформ. Зб. Міністерства освіти України. 1993. № 17-18. С. 16-30. Зайченко М. В. Інструментарій соціального педагога. Київ : Шк. Світ, 2011. 128 с. Організація соціальної роботи з дітьми та молоддю, які опинились у СЖО. Практичний посібник для спеціалістів соціальної сфери / авт. кол.: С. С. Валько, Л. С. Лоріашвілі, М. С. Лоріашвілі, А. І. Павловський, Ю. А. Саранков, Я. М. Туреханов, Ю. М. Удовенко. Київ : ХХ, 2011. 304 с. Практична підготовка студентів зі спеціальностей «Соціальна педагогіка» та «Соціальна робота»: методичні рекомендації для організаторів соціально-педагогічної практики. Тернопіль, 2000. 24 с. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / А. В. Аносова, 	

О. В. Безпалько, Т. П. Цюман та ін. / За заг. ред.: Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с.

6. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період : метод. рек. / Н.П. Бочкор, Є.В. Дубровська, О.В.Залеська та ін. Київ: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014. 84 с.

7. Соціально-педагогічна діагностика дітей та родин, які опинились в складних життєвих обставинах : метод. рек. / автори-упор. В. Г. Панок, З.О. Гаркавенко, О.Г. Карагодіна, А.С. Шапошнікова. [2-е вид., стереотип.]. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 76 с.

8. Харченко С. Я., Краснова Н. П., Харченко Л. П. Соціально-педагогічні технології [навч.- методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів]. Луганськ, 2005. 552 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspst@pnu.edu.ua
Викладач	Дідух Ірина Ярославівна
Контактна інформація викладача	+380673420106

8. Політика виробничої практики в закладах соціального обслуговування

Політика практики базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності.

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: <ul style="list-style-type: none"> – Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
--------------------------	--

	<p>– Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <p>– Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо</p>

	<p>узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. За рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/ Рекомендовані платформи Coursera, Prometheus.</p>

Викладач

Дідух І.Я.